

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 576

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 1 august 2014

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 258 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice	2-3	Decizia nr. 414 din 3 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă	14-16
Decizia nr. 296 din 22 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii	3-5	Decizia nr. 416 din 3 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și celor ale art. 197 din Codul de procedură civilă	16-17
Decizia nr. 395 din 3 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 32, art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	6-10	Decizia nr. 430 din 8 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864	18-19
Decizia nr. 396 din 3 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 32-35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	11-14	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		1.369. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, pentru aprobarea Procedurii privind exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție — indicativ PCE 001	20-26
		1.370. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, pentru aprobarea Procedurii privind efectuarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor — indicativ PCF 002.....	27-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 258

din 6 mai 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Mihaela Burcea, Nicoleta Neagu, Dorina Bălan și Aurel Simion în Dosarul nr. 1.534/116/2012 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 876D/2013.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 martie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 1.534/116/2012, **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.**

5. Excepția a fost ridicată de Mihaela Burcea, Nicoleta Neagu, Dorina Bălan și Aurel Simion cu prilejul soluționării unui litigiu de muncă având ca obiect drepturi salariale ale personalului din justiție.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt contrare art. 15 alin. (2) din Constituție. În acest sens, arată că prin art. 25 din Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice s-a prevăzut acordarea dreptului la premiu anual pe anul 2010. Aceste dispoziții au fost abrogate prin Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, care a intrat în vigoare însă la 1 ianuarie 2011. De asemenea, începând cu aceeași dată a intrat în vigoare și art. 8 din Legea nr. 285/2010, care a prevăzut că sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul

bugetar, potrivit prevederilor legii. În baza acestor din urmă dispoziții de lege, nu a mai fost efectuată plata premiului anual pentru anul 2010, deși acest drept fusese câștigat la data de 31 decembrie 2010 și numai plata acestui drept fusese amânată în luna ianuarie 2011. Prin urmare, a fost încălcat principiul neretroactivității legii civile. În susținerea celor arătate, autorii excepției invocă cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko contra Ucrainei*.

7. **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului**, invocând deciziile Curții Constituționale nr. 115/2012 și nr. 257/2012, arată că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, care au următorul cuprins: „*Sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, potrivit prevederilor prezentei legi.*”

13. Autorii excepției susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 285/2010 reglementează, după cum indică însuși titlul său, salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, având deci aplicabilitate limitată la anul 2011. În legătură cu examinarea unor texte de lege ce nu mai sunt în vigoare, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”.

15. Așadar, deși dispozițiile de lege supuse examinării nu se mai încadrează în fondul activ al legislației, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, având în vedere că raportul juridic născut între angajat și angajator nu s-a stins în privința acordării premiului anual pe 2010, odată cu plata lunară a salariului în cursul anului 2011, tocmai din cauza faptului că se contestă o eventuală neexecutare de către angajator a obligației sale privind premiul anual pe 2010, ceea ce califică situația în care se află autorii excepției ca fiind o *facta pendentia*. În acest sens este Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012.

16. Referitor la critica de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, excepțiile de neconstituționalitate ridicate prin raportare la art. 15 alin. (2) din Constituție fiind respinse ca neîntemeiate.

17. Astfel, prin Decizia nr. 257 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 16 mai 2012, Curtea a reținut că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010, prin conținutul lor normativ, nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

18. Prin aceeași decizie, Curtea a constatat că majorarea salarială din anul 2011, rezultată ca urmare a includerii premiului anual din 2010 în salariul/solda/indemnizația de bază, este acordată și în continuare, dovadă că de la 1 ianuarie 2012 a

rămas în plată același nivel al retribuției, în condițiile în care legiuitorul a ales să nu acorde niciun premiu anual pe anul 2011.

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina schimbarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Cât privește trimiterea pe care autorii excepției au făcut-o în cauză la Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, Curtea apreciază că aceasta nu are relevanță în cauză. Astfel, prin hotărârea invocată, Curtea de la Strasbourg a reținut că autoritățile nu pot refuza acordarea unui drept bănesc acordat de lege motivat de faptul că nu există fonduri pentru plata acestora. Or, în ceea ce privește dispozițiile de lege criticate în cauza de față, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 115 din 9 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 5 aprilie 2012, a reținut că dreptul la premiul anual pentru anul 2010 a fost acordat, așa cum se arată chiar în cuprinsul art. 8 din Legea nr. 285/2010, sub forma majorărilor salariale ce s-au acordat în anul 2011 personalului din sectorul bugetar, prin includerea acestora în salariul/solda/indemnizația de bază a angajatului, potrivit reglementărilor din aceeași lege. Astfel, în mod concret, nu a fost modificată decât modalitatea de acordare a dreptului bănesc solicitat, nefiind vorba despre un refuz al autorităților de acordare a acestuia, așa cum a fost cazul în hotărârea pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihaela Burcea, Nicoleta Neagu, Dorina Bălan și Aurel Simion în Dosarul nr. 1.534/116/2012 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 6 mai 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 296

din 22 mai 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Augustin Zegrean — președinte
Valer Dorneanu — judecător
Toni Greblă — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător

Daniel Marius Morar — judecător
Mona-Maria Pivniceru — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Ionița Cochințu — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, excepție ridicată de S.C. Engelmi — S.R.L. din Galați, prin administrator judiciar Sierra Quadrant — Filiala București S.P.R.L., în Dosarul nr. 978/44/2013 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 203D/2014.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Consiliul Județean Galați, avocat Beatrice Ilioiu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului prezent, care arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 nu încalcă dispozițiile constituționale invocate în susținerea acesteia. În materia achizițiilor publice, persoana vătămată într-un drept ori într-un interes legitim printr-un act al autorității contractante, prin încălcarea dispozițiilor legale, poate solicita, prin contestație, anularea actului, obligarea autorității contractante de a emite un act și recunoașterea dreptului pretins pe cale administrativ-jurisdicțională la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sau se poate adresa direct instanței competente, sens în care legiuitorul a prevăzut două căi alternative. De asemenea, arată că decizia privind soluționarea contestației este un act administrativ și poate fi atacat la instanța judecătorească, sens în care menționează și jurisprudența Curții Constituționale. Depune note scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia civilă nr. 685/R din 21 ianuarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 978/44/2013, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, excepție ridicată de S.C. Engelmi — S.R.L. din Galați, prin administrator judiciar Sierra Quadrant — Filiala București S.P.R.L.**, cu ocazia soluționării contestației în anulare într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, întrucât, prin caracterul definitiv al hotărârii prin care se soluționează plângerea împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, golesc de conținut „principiul exercitării căilor de atac”.

7. Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal opinează că excepția de

neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care arată că acest incident procedural nu constituie o încălcare a normelor constituționale, atâta vreme cât procedura plângerii prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 a fost stabilită prin lege și confirmată atât prin jurisprudența Curții Constituționale, cât și în practica instanțelor judecătorești.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, notele scrise depuse, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările ulterioare, care au următorul cuprins: „(5) *Hotărârea prin care instanța soluționează plângerea este definitivă.*”

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 124 alin. (2) potrivit căruia „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.*”

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată pentru motivele ce se vor arăta în continuare.

14. Potrivit art. 255 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, „orice persoană care se consideră vătămată într-un drept ori într-un interes legitim printr-un act al autorității contractante, prin încălcarea dispozițiilor legale în materia achizițiilor publice, poate solicita, prin contestație, anularea actului, obligarea autorității contractante de a emite un act, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim pe cale administrativ-jurisdicțională, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență”, iar, în vederea soluționării contestațiilor, partea care se consideră vătămată are dreptul să se adreseze Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor [art. 256 alin. (1)], care este organism independent cu activitate administrativ-jurisdicțională [art. 257 alin. (1)].

15. Deciziile Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor pot fi atacate de către autoritatea contractantă și/sau de către orice persoană vătămată, în sensul art. 255 alin. (2), cu plângere la instanța judecătorească prevăzută la art. 283 alin. (1), în termen de 10 zile de la comunicare, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie [art. 281 alin. (1)].

16. Instanța competentă să soluționeze plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor este curtea de apel, secția de contencios-administrativ și fiscal în a cărei rază se află sediul autorității contractante. Cu excepția cazurilor în care plângerea are ca obiect contestarea amenzii, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor nu are calitatea de parte în proces [art. 283 alin. (1)]. În ce privește plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliu privind procedurile de atribuire de servicii și/sau lucrări aferente infrastructurii de transport de interes național, așa cum este definită de legislația în vigoare, instanța competentă să o soluționeze este Curtea de Apel București, Secția de contencios administrativ și fiscal [art. 283 alin. (1)]. Potrivit art. 285 alin. (5), „Hotărârea prin care instanța soluționează plângerea este definitivă.”

17. În aceste condiții, autoarea prezentei excepții de neconstituționalitate este nemulțumită, în principal, de faptul că hotărârea prin care instanța soluționează plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor este definitivă, neexistând un dublu grad de jurisdicție.

18. Curtea, în jurisprudența sa, a statuat, de principiu, că Legea fundamentală nu consacră numărul gradelor de jurisdicție ale unui proces, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 320 din 14 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 8 noiembrie 2004.

19. Prevederile constituționale ale art. 126 alin. (2) și art. 129, potrivit cărora „competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege” și „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, regulile de procedură cu aplicabilitate generală, dar și unele reguli speciale, în considerarea unor situații deosebite, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac (Decizia nr. 831 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 7 decembrie 2012).

20. Totodată, Curtea observă că, în ceea ce privește invocarea dreptului la dublu grad de jurisdicție, acest drept, astfel cum este reglementat prin dispozițiile art. 2 din Protocolul

adițional nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este recunoscut doar în materie penală, ceea ce nu este cazul în speța dedusă controlului de constituționalitate.

21. Procedura cuprinsă în Secțiunea 8 — *Căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor* [art. 283—285¹], din care fac parte și prevederile criticate, este una subsecventă utilizării procedurii administrativ-jurisdicționale. Or, astfel cum s-a reținut în Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, instituirea unei proceduri administrativ-jurisdicționale nu este contrară principiului prevăzut de art. 21 din Constituție, privind liberul acces la justiție, cât timp decizia organului administrativ de jurisdicție poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești, iar accesul la structurile judecătorești și la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face cu respectarea regulilor de competență și procedură de judecată stabilite de lege. De altfel, în această materie, autoarea excepției de neconstituționalitate avea la îndemână două posibilități de contestare a actului autorității contractante, atât pe calea contenciosului administrativ direct la instanțele de judecată competente, cât și pe calea administrativ-jurisdicțională la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.

22. Ca atare, prevederile criticate sunt tocmai o transpunere a dispozițiilor constituționale ale art. 21, art. 24 și ale art. 124 alin. (2), întrucât decizia organului administrativ de jurisdicție, respectiv a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, poate fi contestată în instanță, iar în cursul procesului părțile își pot face apărările pe care le socotesc necesare, beneficiind de toate garanțiile unui proces echitabil, justiția fiind unică, imparțială și egală pentru toți.

23. Având în vedere cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii este neîntemeiată, în raport cu criticile formulate.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de S.C. Engelmi — S.R.L. din Galați, prin administrator judiciar Sierra Quadrant — Filiala București S.P.R.L., în Dosarul nr. 978/44/2013 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 mai 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 395

din 3 iulie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 32, art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Rodica Victoria Carmen Constantinescu în Dosarul nr. 7.108/2/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 696D/2013.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosar au fost depuse note scrise, atât de către autoarea excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, precum și de către partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 232/2013. În ceea ce privește celelalte texte de lege criticate, solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia civilă nr. 4.147 din 14 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 7.108/2/2012*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 4, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor**

preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Excepția a fost ridicată de Rodica Victoria Carmen Constantinescu în cursul judecății recursului declarat de recurenta-pârâtă Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor (fosta Comisie Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor) împotriva Sentinței civile nr. 6.087 din 29 octombrie 2012, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013, care prevăd că dispozițiile acestei legi se aplică și cererilor aflate pe rolul instanțelor, precum și art. 22 din același act normativ, care prevăd că Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii stabilite anterior, contravin principiului neretroactivității legii consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție.

7. De asemenea, arată că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, dacă restituirea în natură nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie prin echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, ceea ce contravine art. 16 din Constituție, potrivit căruia toți cetățenii sunt egali în fața legii. În acest sens, arată că până la apariția Legii nr. 165/2013 se acordau despăgubiri în numerar sau acțiuni, astfel încât persoanele care au obținut soluționarea cererilor lor anterior acestei legi beneficiau de alte posibilități de despăgubire, pe când acum, după apariția Legii nr. 165/2013, prin acceptarea punctelor sunt obligați să participe la licitații.

8. În opinia autoarei excepției, art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 contravine art. 16 din Constituție, deoarece creează inegalități între persoanele îndreptățite și sub aspectul cuantumului despăgubirilor cuvenite, deoarece până la apariția acestei legi se aplica principiul *restitutio in integrum* și se evaluau imobilele la valoarea de piață, în timp ce potrivit noii legi valoarea imobilelor se stabilește în funcție de grila notarială. Așa fiind, apreciază că persoanele îndreptățite sunt discriminate în funcție de momentul soluționării notificărilor sub aspectul cuantumului și naturii reparației acordate.

9. De asemenea, susține că art. 27 din Legea nr. 165/2013 este neconstituțional și contravine art. 16 din Constituție, deoarece prevede un termen de la care persoanele îndreptățite își pot valorifica punctele, și anume începând cu data de 1 ianuarie 2016. În același sens este și critica referitoare la art. 31 din același act normativ, autoarea excepției apreciind că acest text de lege este neconstituțional, întrucât persoanele îndreptățite trebuie să aștepte până în 2017 pentru a putea converti punctele în bani și, chiar în acest caz, nu pot încasa despăgubirea integral, ci în tranșe.

10. Cu privire la art. 32 din Legea nr. 165/2013, autoarea excepției susține că acesta încalcă dispozițiile art. 44 din Constituție, care garantează dreptul de proprietate și creanțele asupra statului, deoarece condiționează obținerea calității de persoană îndreptățită și valorificarea dreptului de proprietate de depunerea într-un termen de decădere a unor înscrisuri care se găsesc în posesia autorităților statului, care nu au niciun interes să le elibereze. Dacă autoritățile nu eliberează înscrisurile, acest termen de decădere „se poate prelungi”, această împrejurare fiind însă la latitudinea și aprecierea „conducătorului entității” care nu are interes să acorde acest nou termen.

11. În ceea ce privește prevederile art. 33 și art. 35 din Legea nr. 165/2013, autoarea excepției apreciază că aduc atingere art. 21 din Constituție, care consacră accesul la justiție, deoarece instituie termene de soluționare a unor cereri depuse în temeiul Legii nr. 10/2001, persoana îndreptățită putând să se adreseze în justiție numai după expirarea termenelor prevăzute de lege, deci după un interval de ani de zile, timp în care nu își poate valorifica dreptul de proprietate.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, prin care s-a stabilit că unica măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, dacă restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv nu mai este posibilă, aduc atingere principiului egalității în drepturi.

14. În ceea ce privește prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 coroborate cu art. 33 din același act normativ, apreciază că acestea sunt retroactive, întrucât în baza acestor norme legale, în cele mai multe cauze, a fost ridicată, din oficiu, excepția prematurității acțiunilor formulate în temeiul Legii nr. 10/2001. În aceste condiții, apreciază că s-a acționat asupra fazei inițiale de constituire a situației juridice, modificând, în mod esențial, regimul juridic creat prin depunerea cererilor de chemare în judecată în termenul legal, cu încălcarea principiului *tempus regit actum*. Prin urmare, legea nouă nu poate interveni asupra proceselor în curs de judecată pe rolul instanțelor, întrucât o astfel de modificare nu face decât să creeze confuzii în înțelegerea și aplicarea corectă a principiului constituțional al neretroactivității legii civile.

15. De asemenea, Avocatul Poporului apreciază că prevederile art. 4 raportate la art. 33 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere și accesului liber la justiție, deoarece prin adoptarea unor astfel de norme legiuitorul a intervenit în procesul de realizare a justiției. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 6/1992.

16. Referitor la celelalte critici de neconstituționalitate, Avocatul Poporului apreciază că acestea nu pot fi reținute.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost reținut prin dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art. 1 alin. (2), art. 4, art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27, art. 31—33 și art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. Din examinarea notelor scrise ale autoarei excepției de neconstituționalitate și a argumentelor invocate în susținerea acesteia, Curtea constată că, referitor la prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013, aceasta critică doar teza a doua a acestui articol, cu privire la aplicarea dispozițiilor acestei legi și cererilor aflate pe rolul instanțelor de judecată. În ceea ce privește art. 27 din Legea nr. 165/2013, autoarea excepției critică termenul de la care pot fi valorificate punctele, respectiv de la data de 1 ianuarie 2006, care se circumscrie alin. (1) al acestui articol, iar critica art. 31 din Legea nr. 165/2013 vizează termenul până la care persoanele îndreptățite trebuie să aștepte valorificarea punctelor în bani, precum și faptul că despăgubirea acordată în puncte se va acorda în tranșe, și nu integral, critică care se regăsește în cuprinsul alin. (1) și (2) din acest articol. De asemenea, referitor la art. 35 din Legea nr. 165/2013, critica are în vedere faptul că, în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013, persoana îndreptățită se poate adresa justiției numai după expirarea termenelor prevăzute de lege, potrivit art. 35 alin. (2).

Ca atare, în contextul celor mai sus reținute, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 32, art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, asupra cărora Curtea urmează, astfel, a se pronunța. Aceste prevederi de lege au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (2), în forma sa inițială, criticată de autoarea excepției de neconstituționalitate, prevedea că „*În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, prevăzută în cap. III.*”;

— Art. 4 teza a doua: „*Dispozițiile prezentei legi se aplică [...] cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, [...] la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”;

— Art. 21 alin. (6): „*Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.*”;

— Art. 22: „*Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 21 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege.*”;

— Art. 27 alin. (1): „*Punctele acordate prin decizia de compensare pot fi valorificate prin achiziționarea de imobile din Fondul național la licitația publică națională, începând cu data de 1 ianuarie 2016.*”;

— Art. 31 alin. (1) și (2): „(1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare prin puncte, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2017, deținătorul poate opta pentru valorificarea punctelor și în numerar.

(2) În aplicarea alin. (1), deținătorul poate solicita, anual, după 1 ianuarie 2017, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților emiterea unui titlu de plată pentru cel mult 14% din numărul punctelor acordate prin decizia de compensare și nevalorificate în cadrul licitațiilor naționale de imobile. Ultima tranșă va reprezenta 16% din numărul punctelor acordate.”;

— Art. 32: „(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 90 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrieri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.”;

— Art. 33: „(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).”;

— Art. 35 alin. (2): „În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.”

20. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 16

alin. (1) potrivit căruia „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 44 alin. (1) potrivit căruia dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că în cadrul procedurii administrative de acordare a despăgubirilor, stabilită de art. 16 din capitolul V al titlului VII intitulat „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, erau parcurse mai multe etape, și anume: etapa transmiterii dosarelor către Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și a înregistrării acestora, etapa analizării dosarelor de către Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sub aspectul posibilității restituirii în natură a imobilului ce face obiectul cererii de reconstituire, precum și etapa evaluării. În această ultimă etapă, dacă după analiza dosarului administrativ se constata că, în mod întemeiat, cererea de restituire în natură a fost respinsă, dosarul urma să fie transmis evaluatorului sau societății de evaluatori desemnate de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, în vederea întocmirii raportului de evaluare, procedură care se finaliza prin emiterea, de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, a deciziei reprezentând titlul de despăgubire și prin valorificarea acestui titlu în condițiile prevăzute de Legea nr. 247/2005 în capitolul V¹, secțiunea 1, intitulată „Valorificarea titlurilor de despăgubire”.

22. Din analiza actelor dosarului, Curtea constată că etapa procedurii administrative în care se află autoarea excepției de neconstituționalitate este aceea de dosar administrativ transmis și înregistrat la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, dosar de despăgubiri care a intrat în etapa de analiză din punctul de vedere al legalității respingerii cererii de restituire în natură a terenului revendicat. În această etapă, constatând că dosarul de despăgubiri este insuficient, Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor a solicitat completarea lui cu documente clarificatoare asupra situației juridice a imobilului solicitat a fi restituit, documente în lipsa cărora nu s-ar putea derula, în continuare, celelalte etape ale procedurii administrative privind acordarea despăgubirilor. Curtea reține că, la data la care reclamanta a depus cererea de chemare în judecată, procedura de evaluare și emitere a deciziilor reprezentând titlul de despăgubire era suspendată, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2012 privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, ordonanță de urgență care, prin articolul unic alin. (1), stabilea că emiterea titlurilor de despăgubire, a titlurilor de conversie, precum și procedurile privind evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri, prevăzute de titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” din Legea nr. 247/2005, se suspendă până la data de 15 mai 2013.

23. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea apreciază că este necesar să se analizeze admisibilitatea acesteia prin prisma condiției existenței legăturii cu soluționarea cauzei a textelor de

lege criticate, impusă de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

24. Cu privire la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea observă că aceste prevederi sunt criticate de autoarea excepției de neconstituționalitate în forma lor inițială, potrivit căreia, în situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte. În acest context, autoarea excepției susține că prevederile de lege criticate contravin principiului egalității în drepturi, deoarece persoanele care au obținut soluționarea cererilor lor anterior Legii nr. 165/2013 au beneficiat de despăgubiri în numerar sau acțiuni, în timp ce, după apariția Legii nr. 165/2013, potrivit articolului criticat, singura măsură reparatorie prin echivalent care se acordă este compensarea prin puncte. Față de aceste susțineri, Curtea apreciază că autoarea excepției este nemulțumită de faptul că nu mai poate beneficia de măsurile reparatorii prevăzute de art. 3 lit. a), capitolul I, titlul VII din Legea nr. 247/2005, sub aspectul obținerii de „despăgubiri în numerar sau acțiuni”, astfel cum acestea erau acordate de Fondul „Proprietatea”, iar sub imperiul Legii nr. 165/2013 ar beneficia numai de măsura compensării prin puncte.

25. În prezenta cauză, Curtea observă că autoarea excepției este beneficiara Hotărârii nr. 1.388 din 22 martie 2012, emisă de către Comisia Municipiului București pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, hotărâre prin care s-a validat propunerea Subcomisiei locale de fond funciar a sectorului 4 București în vederea acordării de despăgubiri bănești. Referitor la critica formulată cu privire la măsurile reparatorii acordate în temeiul art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în forma lor inițială, Curtea constată că acest text de lege a fost modificat prin Legea nr. 368/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013, și prevede că, în situația în care restituirea în natură nu mai este posibilă, în cazul particular al autoarei excepției, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte. Prin urmare, Curtea constată că soluția legislativă inițială criticată de autoarea excepției de neconstituționalitate nu mai este în vigoare. De asemenea, având în vedere stadiul procesual al litigiului, și anume faptul că dosarul administrativ se află la Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, în etapa analizării dosarului, Curtea constată că prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în forma lor inițială, nu au incidență în cauză.

26. În ceea ce privește art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, privind evaluarea imobilului prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a acestei legi, autoarea excepției apreciază că acest text de lege este neconstituțional, întrucât creează inegalități între persoanele îndreptățite sub aspectul cuantumului despăgubirilor convenite, deoarece până la apariția Legii nr. 165/2013 se aplica principiul *restitutio in integrum* și se evaluau imobilele la valoarea de piață, în timp ce acum valoarea imobilelor se stabilește în funcție de grila notarială. Față de această critică, Curtea remarcă faptul că modificarea criteriilor de evaluare a imobilelor reprezintă modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională obligațiile impuse statului român prin Hotărârea-pilot a Curții Europene a Drepturilor Omului din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, în vederea urgentării și finalizării procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv.

27. De altfel, Curtea constată că în prezenta cauză nu s-a procedat încă la o evaluare a terenului revendicat, pentru a se putea pretinde că au fost folosite alte criterii de evaluare decât cele conținute de legea veche, întrucât, la data sesizării Curții Constituționale, dosarul administrativ de despăgubiri al autoarei excepției se afla înregistrat la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, fiind analizat sub aspectul legalității respingerii cererii de restituire în natură a terenului revendicat. În plus, față de critica formulată, Curtea reține că este aplicabil principiul *tempus regit actum*, fiind firesc ca modalitatea de calcul a despăgubirilor să se supună regulilor în vigoare la data acordării lor prin decizie a autorității investite. Sub acest aspect, în jurisprudența sa, exemplul fiind Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, Curtea Constituțională a statuat că, dacă, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective.

28. Pentru aceleași considerente, Curtea apreciază că art. 22 din Legea nr. 165/2013, care prevede că, prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 21 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege, nu are legătură cu soluționarea cauzei.

29. În ceea ce privește prevederile art. 27 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013, autoarea excepției susține că acestea sunt neconstituționale, deoarece prevăd termenul de 1 ianuarie 2016 de la care persoanele îndreptățite își pot valorifica punctele acordate prin decizia de compensare, precum și faptul că persoanele îndreptățite sunt nevoite să aștepte până în 2017 pentru a putea converti punctele în bani, și chiar în acest caz acestea nu pot încasa despăgubirea integral, ci în tranșe. Întrucât în cauza dedusă judecării Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor nu a emis încă decizia de compensare pentru autoarea excepției, Curtea constată că nu pot fi reținute criticile cu privire la termenul de la care pot fi valorificate punctele acordate prin decizia de compensare. Ca atare, prevederile art. 27 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 nu au incidență în stadiul procedurii administrative în care se află autoarea excepției.

30. Referitor la susținerile privind neconstituționalitatea prevederilor art. 4 raportate la cele ale art. 33 și 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că art. 33 din Legea nr. 165/2013 instituie termenele (de 12, 24 sau 36 de luni) în care entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, în timp ce art. 35 alin. (2) din același act normativ prevede căile de atac de care beneficiază persoana îndreptățită în situația în care entitatea investită de lege nu emite decizia, în termenele legale prevăzute la art. 33. În acest context, Curtea reține că termenul de „*entitate investită de lege*”, prevăzut de art. 33 din Legea nr. 165/2013, se referă, în speță, la autoritatea investită cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii, și anume comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, constituite în temeiul Legii

nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar nu Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor (Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor), cum s-ar deduce din susținerile autoarei excepției. Având în vedere faptul că autoarea excepției este beneficiara Hotărârii nr. 1.388 din 22 martie 2012, emisă de către Comisia Municipiului București pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, prin care s-a validat acordarea de despăgubiri bănești, nu se poate vorbi despre vreun refuz al entității investite de a soluționa cererea autoarei excepției, astfel încât invocarea prevederilor art. 33 și 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 nu au incidență în cauză.

31. Ca atare, pentru motivele expuse, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 este inadmisibilă.

32. Cu privire la art. 32 din Legea nr. 165/2013, autoarea excepției susține că acest text de lege condiționează obținerea calității de persoană îndreptățită și valorificarea dreptului de proprietate de depunerea într-un termen de decădere a unor înscrisuri aflate în posesia autorităților statului, autorități care nu au niciun interes să le elibereze. În acest context, Curtea reține că, în prezenta cauză, Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor (unde se află înregistrat dosarul administrativ al autoarei excepției, fiind analizat sub aspectul legalității respingerii cererii de restituire în natură a terenului revendicat), a solicitat ca dosarul să fie completat cu documente clarificatoare ale situației juridice a terenului solicitat. Acest demers are ca temei legal prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, care prevăd că Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punctul de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii. Pentru clarificarea aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor poate solicita documente în completare entităților investite de lege, titularilor dosarelor și oricăror altor instituții care ar putea deține documente relevante. Astfel, prin art. 32 din Legea nr. 165/2013, legiuitorul a instituit un termen de decădere în procedura administrativă, termen în care

persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică, în scris, documentele necesare soluționării cererii sale, acest termen fiind prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

33. Față de critica autoarei excepției referitoare la termenul instituit prin art. 32 din Legea nr. 165/2013, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, exemplul fiind Decizia nr. 851 din 23 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 din 28 septembrie 2011, „pentru rațiuni ce țin de realizarea unui just echilibru între interesul general și interesul particular și de asigurarea securității raporturilor juridice civile, legiuitorul poate opta pentru stabilirea unor termene de decădere înăuntrul cărora titularii dreptului la obținerea unor compensații să își poată valorifica dreptul astfel reglementat până în momentul împlinirii acestora, sub sancțiunea pierderii lui, fără a fi încălcate prevederile art. 44 din Constituție”. Totodată, potrivit art. 32 alin. (4) din Legea nr. 165/2013, instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate. Ca atare, nu pot fi reținute susținerile autoarei excepției potrivit cărora „înscrisurile se găsesc în posesia autorităților statului, care nu au niciun interes să le elibereze”. Cu atât mai mult, această critică este neîntemeiată, cu cât potrivit art. 36 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 165/2013, nerespectarea termenelor prevăzute de Legea nr. 165/2013, deci și a termenului de 30 de zile în care instituțiile deținătoare trebuie să elibereze înscrisurile solicitate, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 din Legea nr. 165/2013 este neîntemeiată, în raport cu criticile formulate.

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2), art. 21 alin. (6), art. 22, art. 27 alin. (1), art. 31 alin. (1) și (2), art. 33 și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Rodica Victoria Carmen Constantinescu în Dosarul nr. 7.108/2/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că prevederile art. 32 din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 3 iulie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 396

din 3 iulie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 32—35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Manoliu (Tabacu), Eugenia Barbu (Tabacu) și Vasilica Oprea (Tabacu), prin împuternicit Dimitriu Cluj Nicolae Dumitru, în Dosarul nr. 14.582/3/2013 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 727D/2013.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, când a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. Având în vedere acest aspect, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca devenită inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013. Referitor la prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 95/2014 și nr. 122/2014, iar în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013, arată că aceasta este inadmisibilă, întrucât prevederile de lege criticate nu sunt aplicabile în cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 14.582/3/2013, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Excepția a fost invocată de Maria Manoliu (Tabacu), Eugenia Barbu (Tabacu) și Vasilica Oprea (Tabacu), prin împuternicit Dimitriu Cluj Nicolae Dumitru, într-o cauză având ca obiect „Legea nr. 10/2001”.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că, raportat la definiția Legii nr. 165/2013, prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 ar trebui interpretate în sensul că se aplică doar cererilor aflate în etapa de finalizare a procesului de restituire, în natură sau echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist din România. Această interpretare este indusă și de faptul că niciuna din dispozițiile Legii nr. 10/2010 nu a fost abrogată sau modificată, înțelegând prin aceasta că prevederile art. 25 din această lege rămân în continuare aplicabile, astfel că în procedura administrativă obligativitatea unității deținătoare de a se pronunța prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată asupra cererii de restituire în natură, în termen de 60 de zile de la înregistrarea notificării sau, după caz, de la data depunerii actelor doveditoare, subzistă în continuare. Pe de altă parte însă prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013 răstoarnă această ipoteză, în sensul că entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și de a emite decizie de admitere sau respingere a acestora în termene care variază de la 12 până la 36 de luni, în funcție de numărul de dosare care sunt nesoluționate la entitățile investite de lege, cu mențiunea că aceste termene încep să curgă de la data de 1 ianuarie 2014. Astfel, în raport cu art. 4 din Legea nr. 165/2013, termenele din art. 33 s-ar aplica și cererilor de chemare în judecată aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor, întrucât nu există referire expresă la faptul că litigiilor aflate în procedura judiciară, introduse înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, le sunt aplicabile doar măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist din România, iar nu și dispozițiile relative la procedura administrativă, prevăzute de art. 32—35 din Legea nr. 165/2013, referitoare la pronunțarea deciziilor de admitere sau respingere a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 10/2001. Așa fiind, apreciază că prevederile art. 4 raportate la cele ale art. 32—35 din Legea nr. 165/2013, prin extinderea aplicabilității lor și asupra cererilor aflate pe rolul instanțelor în luna mai 2013, care au ca obiect soluționarea notificărilor în temeiul Legii nr. 10/2001 și al Deciziei de îndrumare nr. XX/2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, încalcă principiul fundamental al neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

6. De asemenea, arată că prevederile art. 4 și cele ale art. 32—35 din Legea nr. 165/2013, prin conținutul lor, nu oferă drepturi egale pentru toate persoanele care au formulat cereri potrivit Legii nr. 10/2001, creând inegalități majore între

persoanele care au depus cereri la entitățile investite de lege. Astfel, apreciază că, instituind termene diferite de soluționare a notificărilor, se aduce atingere principiului egalității în drepturi a cetățenilor, dat fiind faptul că beneficiarii termenelor mai scurte au un regim preferențial față de cei care sunt obligați să aștepte termene mai lungi.

7. Autorii excepției apreciază, totodată, că prevederile art. 32—35 din Legea nr. 165/2013 sunt neconstituționale și în raport cu art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție, care consacră accesul liber la justiție. Arată că dreptul de acces la justiție permite depunerea oricărei cereri a cărei rezolvare este de competența instanțelor judecătorești, iar caracterul legitim sau nelegitim al cererilor va fi apreciat în urma judecării lor și va fi constatat prin hotărâre judecătorească. Or, dispozițiile art. 32—35 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere dreptului de acces la justiție, drept a cărui exercitare nu este posibilă în interiorul termenelor stabilite de textele de lege criticate. În acest context, apreciază că efectivitatea dreptului de acces la justiție și termenul rezonabil de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 10/2001, la care se referă art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este încălcat prin prevederile art. 32—35 din Legea nr. 165/2013, în condițiile în care accesul la justiție este permis abia după 6 luni de la expirarea termenelor de 12, 24 și 36 de luni, care încep să curgă de la 1 ianuarie 2014.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost reținut prin dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. Din examinarea notelor scrise ale autorilor excepției, precum și din argumentele invocate în susținerea acesteia, Curtea constată că, în realitate, aceștia critică numai prevederile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 32—35 din Legea nr. 165/2013, care constituie astfel obiect al excepției de neconstituționalitate și asupra cărora Curtea urmează a se pronunța.

Prevederile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 4 teza a doua: „*Dispozițiile prezentei legi se aplică [...] cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, [...] la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”;

— Art. 32: „(1) *Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge*

de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

(2) *Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.*

(3) *Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.*

(4) *Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.”;*

— Art. 33: „(1) *Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:*

a) *în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;*

b) *în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;*

c) *în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.*

(2) *Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.*

(3) *Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.*

(4) *Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).”;*

— Art. 34: „(1) *Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.*

(2) *Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.*

(3) *Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.”;*

— Art. 35: „(1) *Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.*

(2) *În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.*

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.”

12. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi de lege contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin. (1) potrivit căruia „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și art. 53 alin. (2) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii acesteia susțin, în esență, că aplicarea prevederilor art. 4 și art. 33 din Legea nr. 165/2013 unui litigiu aflat în curs de soluționare, pe rolul instanțelor, ar conduce la aplicarea retroactivă a legii noi, cu încălcarea principiului „tempus regit actum”, având în vedere că acțiunea introductivă a fost formulată sub imperiul vechii reglementări, respectiv a Legii nr. 10/2001. Analizând critici similare, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014, apreciind că aplicarea retroactivă a reglementării de lege criticate generează încălcarea dreptului la un proces echitabil și al egalității armelor în procesul civil. Prin această decizie, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. Reținând că acest caz de inadmisibilitate a excepției de neconstituționalitate a intervenit între momentul sesizării Curții Constituționale și momentul pronunțării instanței de contencios constituțional asupra excepției de neconstituționalitate, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

14. Potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție, în procesul de aplicare și interpretare a legislației incidente în speța dedusă soluționării, instanța de judecată urmează să respecte deciziile Curții Constituționale atât sub aspectul dispozitivului, cât și sub cel al considerentelor pe care acestea se sprijină. Prin urmare, chiar dacă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, deciziile anterioare de constatare a neconstituționalității reprezintă temei al revizuirii conform art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865 sau art. 509 alin. (1) pct. 11 din noul Cod de procedură civilă, după caz.

15. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că art. 32 instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege, art. 34 se referă la soluționarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și la cele care vor fi transmise acestuia ulterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, iar art. 35 reglementează căile de atac împotriva deciziilor emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013.

16. Având în vedere stadiul procesual al litigiului, și anume refuzul nejustificat al entității investite de a răspunde în termenul legal notificării formulate în temeiul Legii nr. 10/2001, Curtea constată că prevederile art. 32, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013 nu au legătură cu soluționarea prezentei cauze, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată. Aceasta deoarece „legătura cu soluționarea cauzei” presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului. Așa fiind, având în vedere prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei...[...]”, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013 este inadmisibilă.

17. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 din Legea nr. 165/2013, formulată din perspectiva încălcării principiului egalității în drepturi, Curtea s-a mai pronunțat, în acest sens fiind, de exemplu, Decizia nr. 95 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 5 mai 2014. Prin această decizie, Curtea a reținut că, deși prin art. 33 din Legea nr. 165/2013 este consacrat un tratament diferit pentru persoane aflate în aceeași situație, instituindu-se termene diferite (12 luni, 24 de luni, respectiv 36 de luni) de soluționare a cererilor formulate potrivit Legii nr. 10/2001, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și de emitere a deciziei de admitere sau de respingere a acestora, acest tratament nu poate fi considerat discriminatoriu dacă are o justificare obiectivă și rezonabilă.

18. În legătură cu acest aspect, referitor la evaluarea existenței sau nu a discriminării în cazul aplicării unui tratament diferit la situații analoage, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că „[...] tratamentul diferențiat al persoanelor aflate în situații similare [...] este discriminatoriu dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă; cu alte cuvinte, dacă nu urmărește un obiectiv legitim sau dacă nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele întrebuintate și obiectivul avut în vedere” (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 29 aprilie 2008 pronunțată în Cauza *Burden împotriva Regatului Unit*, paragraful 60).

19. Prin decizia precitată, Curtea a constatat că termenele introduse prin prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013 au ca scop eficientizarea procedurilor administrative și, în final, respectarea drepturilor tuturor persoanelor interesate, reprezentând în același timp un scop legitim. Acestea sunt termene pe care legiuitorul și le-a asumat și pe care trebuie să le respecte, fără a interveni pentru amânarea aplicării lor, pentru că, în acest fel, s-ar goli de conținut dreptul consacrat de norma criticată și s-ar anula însuși scopul legii. Ca atare, Curtea a constatat existența unui raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

20. De asemenea, Curtea a reținut că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 165/2013, la stabilirea termenelor prevăzute de prevederile art. 33 din acest act normativ, s-au avut în vedere procedurile administrative necesare implementării noului cadru legislativ, alocările de resurse materiale și umane pentru ca autoritățile locale și centrale să își îndeplinească obligațiile legale prevăzute de noua reglementare, numărul mare de cereri

și posibilitatea completării cu înscrisuri a dosarelor depuse la entitățile investite de lege. Așa fiind, Curtea a constatat că tratamentul juridic diferențiat instituit de textul de lege criticat are o justificare obiectivă și rezonabilă, astfel încât nu se

constituie într-o încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 din Legea nr. 165/2013 este neîntemeiată.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Maria Manoliu (Tabacu), Eugenia Barbu (Tabacu) și Vasilica Oprea (Tabacu), prin împuternicit Dimitriu Cluj Nicolae Dumitru, în Dosarul nr. 14.582/3/2013 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 3 iulie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 414

din 3 iulie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Zoltán Valentin	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

3. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, deoarece dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale privind egalitatea în drepturi și celor referitoare la accesul liber la justiție.

CURTEA,

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marius Sava și Cristian Ionuț Rădulescu în Dosarul nr. 1.248/310/2013 al Judecătoria Sinaia.

2. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 448D/2014.

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Sentința civilă din 27 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.248/310/2013, **Judecătoria Sinaia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 83 teza întâi din noul Cod de procedură civilă”.**

6. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de intervenienții Marius Sava și Cristian Ionuț Rădulescu într-o cauză civilă având ca obiect o plângere formulată de petenții Mihaela Ion și Codin Marius Rădulescu în contradictoriu cu

intimatul Biroul Notarului Public Filofteia Cismaru — Sinaia, plângere formulată împotriva încheierii de rectificare și a încheierii de respingere a unui certificat de moștenitor emise de intimat.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin că textul de lege criticat „este fără putință de tăgadă unul lipsit de orice urmă de etică și morală, discriminatoriu și, în mod evident, în afara sferei constituționale”. În acest sens, arată că dispozițiile legale atacate „limitează reprezentarea persoanelor fizice doar prin avocat”, interzicând reprezentarea prin „mandatar neavocat, indiferent dacă are sau nu studii juridice”. Deoarece acesta nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului, textul de lege criticat „conferă un statut special unei categorii de licențiați în drept, anume avocații, în raport cu consilierii juridici”. Autorii excepției, punând în discuție sintagma „licențiat în drept”, consideră că „mandatarul cu studii juridice ar trebui să aibă aceleași drepturi de reprezentare ca și un avocat”. Apreciază că, în mod evident, „casta avocaților” a devenit o autoritate în stat care „inhibă concurența și discriminează toate celelalte categorii de juriști licențiați în drept”. În legătură cu acest aspect, autorii criticii de neconstituționalitate arată că „în Suedia nu există obligativitatea reprezentării prin avocat, orice mandatar putând reprezenta justițiabilul”, iar în Moldova, Curtea Constituțională, printr-o decizie din anul 2000, a statuat că „orice persoană are dreptul de a apela la orice jurist pentru apărarea drepturilor sale în toate fazele dezbaterii cauzei penale” și că „instituirea prin lege a monopolului Uniunii Avocaților asupra profesiei de avocat, evident, nu contribuie la concurența între persoanele care acordă asistență juridică, mai mult ca atât, împiedică dezvoltarea lor”.

8. **Judecătoria Sinaia** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textul de lege criticat, instituind anumite condiții de exercitare a dreptului de acces liber la justiție, nu contravine prevederilor constituționale invocate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Potrivit încheierii de sesizare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile „art. 83 teza întâi din noul Cod de procedură civilă”. Însă, din analiza concluziilor scrise depuse în motivarea criticii de neconstituționalitate de

autorii acesteia rezultă că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010), republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, intrat în vigoare la 15 februarie 2013, astfel încât Curtea urmează să se pronunțe asupra acestor dispoziții legale, potrivit cărora: *„În fața primei instanțe, precum și în apel, persoanele fizice pot fi reprezentate de către avocat sau alt mandatar. Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor”*.

13. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții legale contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi și art. 21 alin. (2) și (4) privind accesul liber la justiție.

14. Curtea a fost sesizată, în numeroase cazuri, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. 4 din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit cărora, *„Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decât prin avocat, cu excepția consilierului juridic care, potrivit legii, reprezintă partea.”*

15. În jurisprudența sa constantă, spre exemplu, prin Decizia nr. 31 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 5 martie 2004, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, constatând că aceste dispoziții de lege sunt constituționale. În acest sens, Curtea a reținut că reprezentarea părților într-un proces prin mandatar, care poate fi avocat ori altă persoană cu sau fără pregătire juridică, este una dintre modalitățile prin care Codul de procedură civilă asigură accesul liber la justiție, precum și exercitarea dreptului la apărare al părților, drepturi fundamentale prevăzute de art. 21, respectiv de art. 24 din Constituție. Restricția mandatarului care nu are calitatea de avocat de a pune concluzii orale în instanță nu constituie o împiedicare a accesului liber la justiție, întrucât partea însăși poate participa la dezbateri și poate pune concluzii înaintea instanței de judecată, iar mandatarul are posibilitatea să formuleze cereri, să propună probe în tot cursul procesului, precum și să depună concluzii scrise.

16. Pentru aceste argumente, Curtea a statuat că dispozițiile art. 68 alin. 4 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt în concordanță cu prevederile constituționale privind egalitatea cetățenilor în fața legii, accesul liber la justiție, dreptul la apărare, precum și cu prevederile art. 6 paragraful 3 lit. c) referitor la dreptul acuzatului de a fi asistat de un apărător ales de el și ale art. 14 privind interzicerea discriminării, cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție și ale art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, prevederi referitoare la interzicerea oricărei forme de discriminare.

17. Trecând la examinarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010), Curtea reține că acestea, în teza întâi, reglementează posibilitatea persoanei fizice, parte într-un litigiu aflat în primă instanță sau în apel, de a opta în privința persoanei reprezentantului convențional, *„avocat sau alt mandatar”*.

18. Teza a doua a alin. (1) din acest articol de lege stabilește că mandatarul neavocat nu poate pune concluzii asupra excepțiilor procesuale și asupra fondului decât prin avocat. Așadar, mandatarul neavocat, cu sau fără studii juridice, trebuie să fie asistat de un avocat, atât în etapa cercetării procesului, cât și în etapa dezbaterilor.

19. De asemenea, Curtea reține că posibilitatea reprezentării convenționale a persoanelor fizice este prevăzută doar de dispozițiile art. 83 din Codul de procedură civilă, care stabilesc

20. Pentru argumentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

condițiile de exercitare a acestui mandat. Aceste condiții, precum și limitele între care poate fi exercitat mandatul, inclusiv posibilitatea mandatarului de a pune sau nu concluzii în instanță în numele părții, reprezintă opțiuni ale legiuitorului, care, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilește regulile privind procedura de judecată. Intenția evidentă a legiuitorului a fost de a limita cât mai mult posibilitățile procedurale ale unui neprofesionist.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Sava și Cristian Ionuț Rădulescu în Dosarul nr. 1.248/310/2013 al Judecătorei Sinaia și constată că dispozițiile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sinaia și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 iulie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 416

din 3 iulie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și celor ale art. 197 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Zoltán Valentin	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și celor ale art. 197 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Duță în Dosarul

nr. 8.928/105/2013 al Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

2. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 457D/2014.

3. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 13 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 8.928/105/2013/a1, **Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013**

privind taxele judiciare de timbru și celor ale art. 197 din Codul de procedură civilă.

6. Excepția a fost ridicată de petentul Marin Duță cu ocazia soluționării cererii de reexaminare a Încheierii de ședință din Camera de consiliu din data de 7 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 8.928/105/2013, considerată nelegală și netemeinică deoarece nu cuprinde părțile chemate în judecată.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia, în notele scrise depuse la dosar, se limitează în a enumera prevederile constituționale pretins încălcate de dispozițiile de lege criticate, fără a argumenta însă în ce anume constă contrarietatea acestora cu Legea fundamentală.

8. **Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textele de lege criticate nu contravin art. 21 din Constituție.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate, potrivit încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, și cele ale art. 197 din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012.

20. Pentru argumentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și celor ale art. 197 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marin Duță în Dosarul nr. 8.928/105/2013 al Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sinaia și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 iulie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții legale contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) — Statul român, art. 21 — Accesul liber la justiție, art. 34 — Dreptul la ocrotirea sănătății și art. 47 — Nivelul de trai.

14. Curtea a mai fost sesizată de Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, ridicată de Marin Duță într-o cauză având ca obiect o cerere de reexaminare a unei încheieri de ședință.

15. Cu acel prilej, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 250/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 391 din 27 mai 2014, constatând că este nemotivată, a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia nu arată în ce anume constă contrarietatea dispozițiilor legale criticate cu normele constituționale invocate.

17. În jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a reținut că simpla enumerare a unor prevederi constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate, în sensul constituțional al termenului. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate „motivate” într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea criticii de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu de Curtea Constituțională.

18. În acest sens este Decizia nr. 143 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 15 martie 2010, prin care Curtea a stabilit, cu valoare de principiu, că o excepție este inadmisibilă în cazul în care autorul acesteia „se mărginește numai la a invoca în susținerea acesteia o prevedere constituțională, precum și o afirmație cu caracter absolut generic”.

19. Așadar, având în vedere că în cauza de față autorul excepției nu argumentează pretinsa contrarietate a dispozițiilor de lege criticate cu Legea fundamentală, se constată că excepția de neconstituționalitate nu este motivată, fiind încălcate prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate”, astfel încât excepția de neconstituționalitate, așa cum a fost formulată, este inadmisibilă.

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 430

din 8 iulie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	—magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864, excepție ridicată de Octavian Popa, în Dosarul nr. 1.271/323/2009 (Număr în format vechi 819/2010) al Tribunalului Mureș — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 100 D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. În subsidiar, dacă excepția va fi examinată pe fond de către Curte, apreciază că aceasta ar putea fi respinsă ca neîntemeiată, deoarece art. 10 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevede că exercitarea libertății de exprimare comportă îndatoriri și responsabilități. Membrii autorităților publice au o obligație de moderație și abținere, libertatea de exprimare fiind un drept supus limitării, astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 27 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Constantinescu împotriva României*.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 septembrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.271/323/2009 (Număr în format vechi 819/2010), **Tribunalul Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și art. 999 din Codul civil**. Dosarul a fost transmis Curții Constituționale și înregistrat la registratura jurisdicțională cu Adresa nr. 534 din data de 10 februarie 2014. Excepția a fost invocată de recurentul-pârât Octavian Popa într-o cauză având ca obiect recursul împotriva Sentinței civile nr. 19 din 6 ianuarie 2010 prin care Judecătoria Târnăveni a reținut că temeiul legal ce stă la baza acțiunii în regres a unității administrativ-teritoriale a municipiului Târnăveni, prin primar, împotriva autorului excepției, Octavian Popa, îl constituie prevederile art. 998—999 din Codul civil.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că prevederile legale criticate aduc atingere libertății de

exprimare, deoarece legiuitorul a instituit prin acestea o răspundere pentru „orice faptă a omului” de natură a fi interpretată chiar și când aceasta a fost săvârșită în exercitarea unei funcții publice de către o persoană, permițând angajarea răspunderii acesteia. Textele de lege criticate nu realizează o delimitare între opiniile și libertatea de exprimare a persoanei fizice în raport cu acelea aparținând persoanei aflate în exercitarea unei funcții publice. Temeiurile de drept ale răspunderii patrimoniale ar trebui să fie diferite, unul de natură civilă, iar celălalt de contencios administrativ, or, textele de lege criticate nu fac această distincție.

6. **Tribunalul Mureș — Secția civilă** își exprimă opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Interpretarea textelor de lege criticate în sensul că ar putea permite angajarea răspunderii chiar și atunci când se invocă o faptă săvârșită în exercitarea unei funcții publice de către o persoană este de competența instanței de judecată, iar nu o problemă de constituționalitate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864 sunt constituționale, deoarece recunoașterea libertății de exprimare nu presupune libertatea săvârșirii unor fapte care pot atrage răspunderea civilă delictuală. Rolul de a stabili dacă opiniile exprimate de o persoană sunt de natură să antreneze răspunderea civilă delictuală revine instanței de judecată investite cu soluționarea cauzei. În aceste condiții este vorba despre o problemă de interpretare și aplicare a legii, care, așa cum în numeroase rânduri a statuat Curtea Constituțională, nu reprezintă o problemă de constituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864, care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, respectiv 1 octombrie 2011, au fost abrogate prin art. 230 lit. a) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, dar care continuă să își producă efectele juridice în cauza dedusă judecării instanței, constituind temeiul juridic al sentinței atacate cu recursul în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Potrivit Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să examineze excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864, care au următorul cuprins:

— Art. 998: „*Orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșală s-a ocazionat, a-l repara.*”;

— Art. 999: „*Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa.*”

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 30 referitor la libertatea de exprimare, precum și celor ale art. 10 privind libertatea de exprimare din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată într-o cauză având ca obiect recursul împotriva Sentinței civile nr. 19 din 6 ianuarie 2010 prin care Judecătoria Târnăveni a dispus obligarea pârâtului Octavian Popa (fostul primar al municipiului Târnăveni — autor al excepției) la plata sumei de 3.000 lei, reprezentând daune, către unitatea administrativ-teritorială a municipiului Târnăveni, în temeiul art. 998—999 din Codul civil. Aceasta deoarece autorul excepției a plătit cheltuielile de judecată, la care fusese obligat în calitate de primar al municipiului Târnăveni, din bugetul local al municipiului Târnăveni. Cheltuielile erau datorate ca urmare a admiterii contestației împotriva Dispoziției de primar nr. 1.818 din 19 septembrie 2007, prin care a sancționat disciplinar cu reducerea salariului de bază și a indemnizației de conducere pe Ducan Răzvan, director al Casei de Cultură „Mihai

Eminescu” din Târnăveni, pentru publicarea unei scrisori deschise în care îi critica activitatea.

14. Autorul excepției critică prevederile art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864 prin raportare la art. 30 din Constituție, precum și la art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ambele texte referitoare la libertatea de exprimare. Prin prisma motivării excepției și a circumstanțelor speței, Curtea observă că între textele de lege criticate și articolele pretins încălcate ce reglementează libertatea de exprimare nu există nicio legătură, textul de referință fiind unul general.

15. Or, prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, Curtea a reținut că în jurisprudența sa a conturat o anumită structură inerentă și intrinsecă oricărei excepții de neconstituționalitate. Aceasta cuprinde 3 elemente: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință pretins încălcat, precum și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate existente între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea neconstituționalității textului criticat. În condițiile în care primele două elemente pot fi determinate absolut, al treilea element — motivarea — comportă un anumit grad de relativitate determinat tocmai de caracterul său subiectiv. În situația în care excepția de neconstituționalitate este în mod formal motivată, deci cuprinde cele 3 elemente, dar motivarea în sine nu are nicio legătură cu textul criticat, iar textul de referință este unul general, Curtea va respinge excepția ca inadmisibilă, fiind contrară art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

16. Așa fiind, Curtea constată că excepția astfel cum a fost ridicată nu este o veritabilă excepție de neconstituționalitate datorită lipsei motivării, ca element al acesteia, Curtea urmând să o respingă, ca inadmisibilă, în temeiul art. 10 alin. (2) și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și art. 999 din Codul civil din 1864, excepție ridicată de Octavian Popa în Dosarul nr. 1.271/323/2009 (Număr în format vechi 819/2010) al Tribunalului Mureș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Mureș — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 iulie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii privind exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție — indicativ PCE 001

Potrivit dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile art. 3 pct. II lit. j) și pct. III lit. a) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 525/2013 pentru aprobarea atribuțiilor generale și specifice, a structurii organizatorice și a numărului maxim de posturi, precum și a normării parcului auto și a consumului de carburanți ale Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., cu modificările ulterioare, ținând seama de prevederile Regulamentului privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994, în temeiul art. 12 alin. (7) și al art. 14 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție — indicativ PCE 001, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Mihaela Dincă,
secretar general adjunct

București, 25 iulie 2014.
Nr. 1.369.

ANEXĂ

PROCEDURĂ

privind exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție — indicativ PCE 001

CAPITOLUL I

Obiectul procedurii

Art. 1. — Prezenta procedură stabilește cadrul normativ general privind exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție, în vederea asigurării nivelului de calitate corespunzător soluțiilor tehnice și a cerințelor de calitate cuprinse în documentațiile tehnice de execuție elaborate și verificate în baza reglementărilor tehnice aplicabile la data controlului.

Art. 2. — Controlul de stat al calității în construcții se organizează și se exercită de către I.S.C. prin structurile sale teritoriale.

Art. 3. — Controlul de stat al calității în construcții nu absolvă factorii implicați în conceperea și realizarea construcțiilor de obligațiile și răspunderile care le revin potrivit prevederilor legale, și nici de cele asumate prin contracte, dispoziții sau prin autorizațiile ce se emit.

CAPITOLUL II

Scopul procedurii

Art. 4. — Scopul procedurii este acela de a crea baza metodologică, precum și conținutul-cadru al procesului-verbal

de control, pentru aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul calității construcțiilor, în etapa de execuție a construcțiilor, aplicarea măsurilor și sancțiunilor prevăzute de lege.

CAPITOLUL III

Domeniul de aplicare

Art. 5. — Prezenta procedură se aplică în exercitarea controlului de stat al calității în construcții potrivit dispozițiilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, pentru care este aplicabil sistemul calității în construcții.

Art. 6. — (1) Activitatea de control al statului se organizează și se exercită în mod diferențiat, prin controale curente și controale prin sondaj, efectuate de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C., respectiv din cadrul I.C.M.B., cu participarea obligatorie a executantului, dirigintei de șantier și a factorilor responsabili implicați în conceperea și realizarea construcțiilor: cercetători, proiectanți, verificatori de proiecte atestați, producători și distribuitori de produse pentru construcții, responsabili tehnici cu execuția, experți tehnici, precum și reprezentanți ai autorităților administrației publice locale emitente ale autorizațiilor de construire.

(2) În funcție de complexitatea problemelor care se impun a fi verificate, conducerea I.S.C., I.R.C. și a I.J.C., respectiv a I.C.M.B. pot dispune controale tematice la factorii și operatorii economici implicați în procesul de concepție și realizare a construcțiilor, ale căror obiective se stabilesc prin tematica de control.

(3) Exercițarea activității de control se face de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C., respectiv din cadrul I.C.M.B. Această activitate se poate face și de către echipe de control, a căror componență este stabilită de conducerea I.S.C., I.R.C., I.J.C./I.C.M.B., după caz, în raport cu scopul și obiectivele controlului, cu specificul, complexitatea și gradul cu dificultate al lucrărilor, cu perioada de control.

(4) Personalul cu atribuții de control nu trebuie să fie supus niciunei presiuni comerciale, financiare sau de altă natură, care i-ar putea influența activitatea, integritatea, care să contravină independenței în raționamentul pe care îl au de făcut. Acesta nu poate fi implicat în activitatea de proiectare, verificare, expertizare, fabricare și comercializare de materiale, echipamente și componente pe care le controlează sau altele similare, care pot constitui o formă de concurență.

Art. 7. — Pentru întărirea rolului instituțional și creșterea calității actului de control prin armonizarea reglementărilor specifice domeniilor de activitate, în vederea stabilirii și soluționării neconformităților, a defectelor apărute pe parcursul execuției lucrărilor și pe întreaga durată de existență a acestora, precum și pentru aplicarea corectă și unitară a măsurilor impuse de cadrul de reglementare, I.S.C. poate dispune prelevarea de probe și poate efectua încercări de laborator utilizând echipamente specifice din dotare sau poate dispune trimiterea acestora la laboratoare de încercări autorizate.

Art. 8. — (1) Controalele tematice se dispun de conducerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, conducerea I.S.C., precum și de către conducerea I.R.C.

(2) Controalele prin sondaj se efectuează din dispoziția scrisă a inspectorului general, a inspectorilor-șefi regionali, respectiv a inspectorilor-șefi județeni, cu informarea Direcției coordonare, control și sinteză a activității de control și avizare din cadrul I.S.C.

(3) Rezultatele activităților de control tematice vor fi consemnate într-un raport care va evidenția constatările făcute, măsurile dispuse, concluzii și recomandări, care va fi înaintat spre aprobare inițiatorului, în maximum 3 zile lucrătoare de la încheierea acestuia.

(4) Raportul încheiat ca urmare a activităților de control tematice, respectiv a controalelor prin sondaj, dispuse de conducerea I.R.C., I.J.C./I.C.M.B. vor fi comunicate conducerii I.S.C. în maximum 3 zile lucrătoare de la data întocmirii acestuia.

Art. 9. — Termenii, sintagmele specifice și prescurtările utilizate în conținutul procedurii sunt prevăzute în anexa nr. 1.

CAPITOLUL IV

Legislația aplicabilă

Art. 10. — Legislația aplicabilă în exercitarea controlului de stat al calității în construcții prin controale la factorii implicați în procesul de execuție cuprinde:

a) Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare;

b) Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) Ordonanța Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare;

d) Hotărârea Guvernului nr. 525/2013 pentru aprobarea atribuțiilor generale și specifice, a structurii organizatorice și a numărului maxim de posturi, precum și a normării parcului auto și a consumului de carburanți ale Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., cu modificările ulterioare;

e) Regulamentul privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994;

f) Hotărârea Guvernului nr. 766/1997 pentru aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;

g) reglementări tehnice în vigoare, regulamente, proceduri, specificații tehnice, normative, instrucțiuni tehnice, ghiduri și metodologii privind legalitatea executării lucrărilor de construcții și calitatea lucrărilor de construcții executate.

CAPITOLUL V

Etapile procedurii de control în execuție

Art. 11. — (1) Descrierea etapelor procedurii de control:

a) etapa pregătitoare:

1. înregistrarea comunicării de începere a lucrării în sistemul de evidență al I.S.C.;

2. analiza complexității lucrărilor, ca urmare a inițierii constituirii dosarului de obiectiv, stabilirea tipului de control — curent sau prin sondaj — și a personalului cu atribuții de control desemnat, care va exercita activitatea de control pentru obiectiv;

3. avizarea programului de faze determinante;

4. cuprinderea controlului în programul de activități de control;

5. verificarea soluțiilor din documentațiile de execuție, identificarea factorilor responsabili și pregătirea controlului curent;

b) etapa de exercitare a activității de control:

1. exercitarea de către personalul cu atribuții de control desemnat de inspectorul-șef județean a controlului în execuție, finalizat prin încheierea procesului-verbal de control în etapa de execuție a lucrărilor de construcții, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2;

2. consemnarea în procesul-verbal de control a constatărilor/neconformităților raportate la prevederile soluției tehnice din documentația de execuție și cu reglementările aplicabile la data controlului, cu specificarea detaliată, până la nivel de articol/alineat din reglementarea tehnică/legală aplicabilă;

3. stabilirea în procesul-verbal de control a măsurilor, a persoanelor responsabile pentru realizarea acestora, precum și a termenelor de îndeplinire a acestora;

4. înregistrarea procesului-verbal de control la factorii responsabili implicați;

5. urmărirea realizării măsurilor și a termenelor dispuse prin actul de control încheiat. Stingerea măsurilor la termenele dispuse se realizează prin comunicarea îndeplinirii acestora de către unitatea controlată;

6. nerespectarea măsurilor și termenelor dispuse constituie contravenție și se sancționează potrivit prevederilor legale.

(2) Selectarea documentelor și a operațiunilor semnificative, în cazul controalelor tematice care trebuie să reflecte respectarea cadrului legal și asumarea responsabilităților de către factorii implicați, se apreciază de către personalul cu atribuții de control desemnat, având în vedere tematica de control stabilită de către inițiatorul acțiunii.

CAPITOLUL VI

Condiții necesare exercitării activității de control la factorii implicați în procesul de execuție a construcțiilor

Art. 12. — Personalul cu atribuții de control verifică existența și aplicarea sistemelor calității în construcții de către factorii implicați în procesul de execuție a construcțiilor pe baza:

a) documentelor de identificare a factorilor implicați în activitatea de proiectare, execuție, verificare și recepție calitativă a lucrărilor pentru obiectivul supus controlului;

b) documentelor de identificare a persoanelor responsabile pentru funcțiile pe care le dețin;

c) documentelor care să ateste legalitatea executării lucrărilor de construcții: autorizația de construire însoțită de avizele și acordurile prevăzute de lege, documentația tehnică de execuție însoțită de detaliile tehnice de execuție, verificate de verificatori de proiecte atestați, expertizele tehnice, programul de control al lucrărilor, anunțurile de începere a lucrărilor, deciziile de numire a persoanelor responsabile, alte documente impuse de complexitatea, dificultatea și specificul lucrărilor;

d) planului calității: extrase din contracte referitor la cerințele calitative ale lucrărilor, de verificare și control, contracte de furnizare a materialelor și serviciilor, structura de organizare a societății, statutul, certificatul de înregistrare fiscală, procedurile de lucru, caietele de sarcini, lista materialelor de bază și a furnizorilor, alte documente specifice, după caz;

e) documentelor care justifică și permit modificarea soluției tehnice, după caz;

f) documentelor care se constituie în cartea tehnică a construcției, prin care se atestă realizarea cerințelor de calitate ale investitorului: recepția calitativă a lucrărilor, verificările și încercările efectuate pe faze de execuție, adaptate pentru fiecare categorie de lucrări executată sau cuprinsă în programul de lucrări, registrele de înregistrare a documentelor, dispozițiile de șantier, principalele materiale puse în operă, fișele tehnologice, rapoartele de control intern, documente specifice, după caz;

g) documentelor care confirmă îndeplinirea măsurilor dispuse în actul de control anterior, după caz.

Art. 13. — Pentru lucrările de instalații în domeniul gazelor naturale, al energiei electrice și termice, pentru lucrările de intervenție la monumente istorice și situri protejate, precum și pentru alte domenii cu reglementări specifice în domeniul proiectării și al execuției, cum ar fi lucrările de îmbunătățiri funciare, amenajamente silvice, lucrări hidrotehnice, personalul de proiectare și execuție trebuie să fie autorizat sau atestat de autoritățile de reglementare în aceste domenii.

CAPITOLUL VII

Înregistrarea și trasabilitatea documentelor

Art. 14. — În raport cu complexitatea lucrărilor, personalul cu atribuții de control care efectuează controlul lucrărilor în execuție poate solicita investitorului extrase din documentația tehnică de execuție, pentru studiu. Documentele au caracter confidențial și se arhivează în dosarul de obiectiv împreună cu actele de control sau se restituie.

Art. 15. — Procesul-verbal de control încheiat de către personalul cu atribuții de control va fi însoțit de material fotografic, cu înregistrarea datei și orei, care se consemnează și se atașează acestuia.

Art. 16. — I.J.C., respectiv I.C.M.B. sunt obligate să țină evidența activităților de control la construcțiile în curs de execuție, pe baza înregistrării acestora în termen de maximum 3 zile lucrătoare în sistemul de evidență al I.S.C.

Art. 17. — Documentele de control încheiate de către I.S.C. se includ, prin grija investitorului sau a proprietarului construcției, în cartea tehnică a construcției.

Art. 18. — Realizarea de lucrări de construcții cu încălcarea prevederilor Legii nr. 10/1995, cu modificările ulterioare, fără proiecte sau pe bază de proiecte neverificate, încălcarea prevederilor din reglementările tehnice referitoare la cerințele construcției, neasigurarea verificării execuției prin diriginți de șantier autorizați și utilizarea de produse necertificate sau care nu au acorduri tehnice sunt neconformități și se sancționează potrivit legii.

CAPITOLUL VIII

Responsabilități și obligații

Art. 19. — Responsabilitățile și obligațiile factorilor implicați în conceperea, realizarea și exploatarea construcțiilor, precum și postutilizarea lor sunt prevăzute în Legea nr. 10/1995, cu modificările ulterioare.

Art. 20. — Controalele la construcțiile în curs de execuție se exercită de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C., respectiv I.C.M.B., potrivit structurii programului de activități de control aprobat de către conducerea I.S.C.

Art. 21. — Procesul-verbal de control în etapa de execuție a lucrărilor de construcții încheiat de către personalul cu atribuții de control va fi vizat, cu sau fără obiecții, de către inspectorul-șef județean/inspectorul-șef numai pe exemplarul care se va arhiva la I.J.C./I.C.M.B.

Art. 22. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta procedură.

*ANEXA Nr. 1
la procedură*

Termenii, sintagmele specifice și prescurtările utilizate în cuprinsul procedurii

1. În cuprinsul prezentei proceduri se utilizează următorii termeni și sintagme specifice domeniului:

a) *calitate* — măsura în care un ansamblu de caracteristici intrinseci îndeplinește cerințele;

b) *cerință* — nevoie sau așteptare care este declarată, în general implicită sau obligatorie;

c) *asigurarea calității* — parte a managementului calității concentrată pe îndeplinirea cerințelor referitoare la calitate;

d) *control* — activitate de verificare a conformității prin măsurare, examinare, observare, încercare sau verificare prin calibre a unei sau mai multor entități și compararea rezultatelor cu cerințele specificate, pentru a determina realizarea

conformității pentru fiecare din caracteristici cu cerințele specificate;

e) *control curent* — activitate de evaluare a documentelor și a operațiunilor semnificative în procesul de execuție a construcțiilor, care se exercită pe baza programelor de activități trimestriale întocmite și aprobate de conducerea I.S.C.;

f) *control prin sondaj* — activitate de evaluare selectivă a documentelor și a operațiunilor semnificative în procesul de execuție a construcțiilor, care se exercită din dispoziția scrisă a inspectorului general, a inspectorilor-șefi regionali, respectiv a inspectorilor-șefi județeni;

g) *control tematic* — activitate de evaluare a documentelor și a operațiunilor semnificative în procesul de execuție a construcțiilor, având ca obiect analizarea unor probleme complexe legate de calitatea construcțiilor sau de modul de funcționare și de aplicare a componentelor sistemului calității în construcții, dispus de conducerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, conducerea I.S.C., precum și de către conducerea I.R.C., după caz;

h) *verificare* — operațiune prin care se urmărește confirmarea, prin furnizarea de dovezi obiective, că au fost îndeplinite cerințele specificate;

i) *conformitate* — îndeplinirea unei cerințe;

j) *neconformitate* — neîndeplinirea unei cerințe;

k) *program de control* — este o componentă a proiectului tehnic prin care sunt stabilite etapele de verificare pe domenii și categorii de lucrări, în acord cu reglementările tehnice specifice, inclusiv fazele determinante, necesare asigurării realizării cerințelor esențiale;

l) *procedură* — mod specificat de efectuare a unei activități sau a unui proces.

2. Prescurtările utilizate în conținutul procedurii:

a) *I.S.C.* — inspectoratul de Stat în Construcții;

b) *I.R.C.* — inspectoratul regional în construcții;

c) *I.J.C.* — inspectoratul județean în construcții;

d) *I.C.M.B.* — Inspectoratul în Construcții al Municipiului București.

*ANEXA Nr. 2
la procedură*

INSPECTORATUL DE STAT ÎN CONSTRUCȚII — I.S.C.
Inspectoratul Regional în Construcții
Inspectoratul Județean în Construcții
Inspectoratul în Construcții al Municipiului București

Nr. de înregistrare
I.J.C./I.C.M.B.

Nr. de înregistrare la unitatea controlată
.....

PROCES-VERBAL de control în etapa de execuție a lucrărilor de construcții

Încheiat astăzi,

Ca urmare a controlului* efectuat în perioada de
către, cu legitimația/legitimațiile de control seria nr., la
obiectivul, situat în localitatea,
județul/sectorul, amplasat în str. nr.

* Se completează tipul controlului: curent sau prin sondaj.

În prezența executantului:, reprezentat de, având funcția
de, cu adresa, tel./fax, număr de înregistrare
la registrul comerțului, pentru persoane juridice, respectiv CNP, pentru
persoane fizice,

cu participarea beneficiarului/investitorului/consultanței, reprezentat(ă)
de, având funcția, cu adresa,
tel./fax, număr de înregistrare la registrul comerțului, pentru persoane juridice,
respectiv CNP, pentru persoane fizice,

a proiectantului, reprezentat de, având
funcția, cu adresa, tel./fax,
număr de înregistrare la registrul comerțului, pentru persoane juridice, respectiv
CNP, pentru persoane fizice

În baza:

— Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare;

— Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanței Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994, completat de Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat în Construcții;

— Hotărârii Guvernului nr. 766/1997 pentru aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;

— reglementărilor tehnice în vigoare, regulamentelor, procedurilor, specificațiilor tehnice, normativelor, instrucțiunilor tehnice, ghidurilor, metodologiilor

Au fost solicitate următoarele documente:	DA	NU
Autorizația de construire/desființare însoțită de avizele și acordurile prevăzute de lege		
Documentația tehnică de autorizare		
Proiectul tehnic		
Detaliile de execuție		
Caietele de sarcini		
Manualul calității/Planul calității		
Procedurile și instrucțiunile tehnice de lucru		
Agrementele tehnice/Declarațiile de performanță ale produselor		
Condica de betoane		
Procesele-verbale de lucrări ascunse și de recepție calitativă pe faze de execuție		

SE CONSTATĂ URMĂTOARELE:

Date privind autorizarea executării lucrărilor:
<p>Autorizația de construire/desființare nr., emisă la data de de către primarul/președintele Consiliului Județean în baza Certificatului de urbanism nr. din data de, emis de către primarul/președintele Consiliului Județean, însoțită de documentația tehnică vizată spre neschimbare, anexă la autorizația de construire, întocmită de către, în calitate de proiectant general, proiect nr., și verificată de:</p> <p>— verificator de proiecte atestat pentru cerința, Certificat de atestare nr.</p> <p>— verificator de proiecte atestat pentru cerința, Certificat de atestare nr.</p> <p>— verificator de proiecte atestat pentru cerința, Certificat de atestare nr.</p> <p>Valabilitate autorizație luni, durata de execuție luni</p> <p>Documentația tehnică elaborată de către proiectant are la bază expertiza tehnică, elaborată de către expert tehnic atestat, Certificat de atestare nr. pentru cerința/cerințele</p>

Datele de recunoaștere a lucrării:		
Soluție constructivă:	Cod:
Caracteristici tehnice:	Categoria de importanță a construcției:
Valoarea lucrărilor autorizate lei (Se completează la primul control.)		

**Investitorul asigură verificarea calității execuției lucrărilor prin:
Firma de consultanță**

Denumire	Adresă	Tel/fax.

Diriginți de șantier

Numele și prenumele	Nr. autorizației/data	Domeniul/Domeniile autorizat(e)

Măsurile dispuse:	
1.	
	Termen:
	Răspunde:
2.	
	Termen:
	Răspunde:
3.	
	Termen:
	Răspunde:

Îndeplinirea măsurilor dispuse va fi comunicată în scris la I.J.C./I.C.M.B până la data de
Investitorul va achita suma aferentă cotei de 0,7% potrivit art. 40 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, în contul nr.deschis la Trezoreria
Factorii responsabili semnatari declară că datele prezentate sunt reale, că toate documentele sau documentațiile relevante pentru efectuarea controlului au fost puse la dispoziția personalului de control, că nu sunt pe rolul instanțelor de judecată cauze privind legalitatea autorizării lucrărilor și calitatea lucrărilor contractate.
Prezentul proces-verbal conține pagini și a fost întocmit în exemplare, câte unul pentru fiecare parte semnatară.**)
Neîndeplinirea măsurilor dispuse prin prezentul proces-verbal de control atrage răspunderea materială, civilă și penală, după caz, a factorilor responsabili.

PĂRȚI SEMNATARE	
INVESTITOR	I.J.C. /I.C.M.B.
Nume operator economic/ Nume și prenume persoană fizică	Nume și prenume
Nume și prenume Funcția Semnătura	Semnătura Nume și prenume
PROIECTANT	Semnătura
Nume operator economic/ Nume și prenume persoană fizică	Vizat inspector-șef județean/inspector-șef I.C.M.B. ***)
Nume și prenume Funcția Semnătura	
EXECUTANT	
Nume operator economic/ Nume și prenume persoană fizică	
Nume și prenume Funcția Semnătura	

**) Prezentul proces-verbal va fi adus la cunoștința factorilor implicați prin grija dirigintelui de șantier.

***) Se va viza numai exemplarul care se va arhiva la I.J.C./I.C.M.B.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

ORDIN**pentru aprobarea Procedurii privind efectuarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor — indicativ PCF 002**

Potrivit dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile art. 3 pct. II lit. j) și pct. III lit. b) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 525/2013 pentru aprobarea atribuțiilor generale și specifice, a structurii organizatorice și a numărului maxim de posturi, precum și a normării parcului auto și a consumului de carburanți ale Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., cu modificările ulterioare, ținând seama de prevederile art. 7 lit. b) din Regulamentul privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994, în temeiul art. 12 alin. (7) și al art. 14 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind efectuarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor — indicativ PCF 002, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data prezentului ordin, Procedura privind controlul statului în fazele de execuție determinante pentru

rezistența și stabilitatea construcțiilor, aprobată prin Ordinul ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului nr. 31/N/02.10.1995, publicată în Buletinul construcțiilor nr. 4/1996, își încetează aplicabilitatea.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Mihaela Dincă,
secretar general adjunct

București, 25 iulie 2014.
Nr. 1.370.

ANEXĂ

PROCEDURĂ**privind efectuarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor — indicativ PCF 002****CAPITOLUL I****Obiectul procedurii**

Art. 1. — Prezenta procedură stabilește cadrul normativ general privind efectuarea controlului statului în fazele de execuție determinante pentru rezistența și stabilitatea construcțiilor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 2. — Procedura cuprinde etapele necesare efectuării activităților de control și inspecție, conținutul-cadru al procesului-verbal de control al calității lucrărilor ajunse în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor, modul de evaluare și de consemnare a conformității de către factorii implicați, potrivit responsabilităților fiecăruia, pentru autorizarea continuării execuției în condițiile prevederilor:

a) art. 23 lit. d) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare;

b) art. 4 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare;

c) art. 7 lit. b) și ale art. 11 din Regulamentul privind controlul de stat al calității construcțiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994;

d) art. 3 pct. III lit. a) și b) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 525/2013 pentru aprobarea atribuțiilor generale și specifice, a structurii organizatorice și a numărului maxim de posturi, precum și a normării parcului auto și a consumului de carburanți ale Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL II**Scopul procedurii**

Art. 3. — Scopul procedurii este de a crea cadrul unitar, baza metodologică și elementele necesare desfășurării în bune condiții a execuției lucrărilor de construcții la obiectivele ce intră sub incidența Legii nr. 10/1995, cu modificările ulterioare, pentru care investitorul are obligația stabilirii nivelului de calitate ce trebuie realizat și menținut pe întreaga durată de existență a construcției.

CAPITOLUL III

Domeniul de aplicare

Art. 4. — Prezenta procedură se aplică la realizarea lucrărilor de construcții ce intră sub incidența Legii nr. 10/1995, cu modificările ulterioare, pentru care este aplicabil sistemul calității în construcții, indiferent de forma de proprietate, destinație sau sursa de finanțare.

Art. 5. — Activitatea de control al statului în faze determinante ale execuției lucrărilor de construcții se exercită de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C., respectiv din cadrul I.C.M.B., pe baza programelor trimestriale de activități de control aprobate, cu participarea factorilor responsabili implicați: investitori, proiectanți, executanți.

Art. 6. — Controalele în faze determinante nu înlocuiesc și nu exclud răspunderile factorilor implicați în proiectarea și execuția construcțiilor.

CAPITOLUL IV

Legislația aplicabilă

Art. 7. — Legislația aplicabilă în exercitarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor este:

a) Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare;

b) Ordonanța Guvernului nr. 63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., aprobată cu modificări prin Legea nr. 707/2001, cu modificările și completările ulterioare;

c) Hotărârea Guvernului nr. 525/2013 pentru aprobarea atribuțiilor generale și specifice, a structurii organizatorice și a numărului maxim de posturi, precum și a normării parcului auto și a consumului de carburanți ale Inspectoratului de Stat în Construcții — I.S.C., cu modificările ulterioare;

d) Regulamentul privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/1994;

e) reglementări tehnice în vigoare, regulamente, proceduri, specificații tehnice, normative, instrucțiuni tehnice, ghiduri și metodologii privind legalitatea executării lucrărilor de construcții și calitatea acestora.

CAPITOLUL V

Definiții și prescurtări

Art. 8. — (1) În cuprinsul prezentei proceduri se utilizează următorii termeni și sintagme specifice domeniului:

a) *fază determinantă* — stadiul fizic la care o lucrare de construcții, odată ajunsă, nu mai poate continua fără acceptul scris al beneficiarului, proiectantului și executantului;

b) *calitate* — măsura în care un ansamblu de caracteristici intrinseci îndeplinește cerințele;

c) *cerință* — nevoie sau așteptare care este declarată, în general implicată sau obligatorie;

d) *asigurarea calității* — parte a managementului calității concentrată pe furnizarea încrederii că cerințele referitoare la calitate vor fi îndeplinite;

e) *controlul calității* — parte a managementului calității, concentrată pe îndeplinirea cerințelor referitoare la calitate;

f) *verificare* — operațiune prin care se urmărește confirmarea, prin furnizarea de dovezi obiective, că au fost îndeplinite cerințele specificate;

g) *conformitate* — îndeplinirea unei cerințe;

h) *program de control* — o componentă a proiectului prin care sunt stabilite etapele de verificare pe domenii și categorii de lucrări în acord cu reglementările tehnice specifice, inclusiv fazele determinante, necesare asigurării realizării cerințelor specificate;

i) *procedură* — mod specificat de efectuare a unei activități sau a unui proces;

j) *proiectare* — proces unic care constă dintr-un ansamblu de activități coordonate și controlate, cu dată de început și de finalizare, întreprins pentru realizarea unui obiectiv conform cerințelor specifice și care include constrângeri referitoare la timp, costuri și resurse;

k) *avizare program control faze determinante* — adresa întocmită de I.J.C./I.C.M.B. către proiectant/beneficiar/executant;

l) *proiect tehnic* — cuprinde soluțiile tehnice și economice de realizare a obiectivului de investiții, pe baza căruia se execută lucrările de construcții autorizate.

(2) Prescurtări utilizate în conținutul procedurii:

a) *I.S.C.* — Inspectoratul de Stat în Construcții;

b) *I.R.C.* — inspectoratul regional în construcții;

c) *I.J.C.* — inspectoratul județean în construcții;

d) *I.C.M.B.* — Inspectoratul în Construcții al Municipiului București;

e) *FD* — fază determinantă.

CAPITOLUL VI

Modul de lucru

Art. 9. — (1) Prezenta procedură cuprinde următoarele etape:

a) etapa pregătitoare;

b) etapa de control.

(2) Etapa pregătitoare cuprinde:

a) stabilirea de către proiectant, prin programul de control, a etapelor de verificare pe domenii și categorii de lucrări, în acord cu reglementările tehnice specifice, inclusiv fazele determinante necesare realizării cerințelor esențiale;

b) acceptarea de către investitor și verificatorul de proiecte atestat a programului de control, inclusiv a celui de faze determinante stabilit de către proiectant;

c) avizarea de către I.J.C./I.C.M.B. a programului de control al lucrărilor, inclusiv în faze determinante, prin adresă scrisă, comunicată proiectantului/beneficiarului/executantului. La cererea personalului cu atribuții de control din cadrul I.J.C./I.C.M.B., proiectantul are obligația să modifice, să diminueze sau să majoreze numărul și tipul de faze determinante stabilit inițial. De asemenea, I.J.C./I.C.M.B. poate institui, din proprie inițiativă, anumite faze determinante, când din practica întâlnită se constată necesitatea acestora;

d) comunicarea cu participarea personalului cu atribuții de control din cadrul I.J.C./I.C.M.B.

(3) Etapa de control cuprinde:

a) pe baza convocării făcute de către executant, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, în scopul autorizării continuării execuției lucrărilor de construcții și în funcție de categoria de importanță a obiectivului de investiție, participarea în șantier a reprezentantului I.J.C./I.C.M.B. se va face pe baza programului avizat. În situația în care nu se poate asigura prezența reprezentantului I.J.C./I.C.M.B., aceasta se comunică în scris solicitantului, cu mențiunea modificării programului inițial avizat, potrivit modelului din anexa nr. 2;

b) reprezentantul I.J.C./I.C.M.B. va verifica lucrările ajunse în faze determinante, în condițiile în care au fost îndeplinite, în prealabil, de către factorii responsabili cerințele stabilite prin reglementările tehnice în vigoare, precum și măsurile dispuse prin actele de control anterior încheiate, după caz;

c) descrierea, prin consemnare în procesul-verbal de control în fază determinantă, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 3, a constatărilor privind îndeplinirea condițiilor de calitate a lucrărilor, în conformitate cu prevederile proiectelor și reglementărilor tehnice în vigoare la data verificării, de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C./I.C.M.B. care va decide asupra autorizării continuării lucrărilor;

d) autorizarea continuării lucrărilor de către reprezentantul I.J.C./I.C.M.B. se realizează în condițiile în care proiectantul, executantul și investitorul/beneficiarul au efectuat verificările cuprinse în programul de control și în planul calității, încheind documente de atestare a calității materialelor puse în operă, a calității lucrărilor care devin ascunse, precum și a remedierii lucrărilor la care au fost constatate deficiențe calitative de către organele care au drept de control: controlul intern, al proiectantului, al beneficiarului, al I.S.C. și altele;

e) pentru lucrările de instalații pentru gaze naturale și energie electrică, personalul de proiectare și execuție trebuie să fie autorizat de către autoritățile de reglementare în domeniu;

f) controlul și autorizarea continuării lucrărilor ajunse în faze determinante, efectuate de către personalul cu atribuții de control din cadrul I.J.C./I.C.M.B., nu exclud răspunderile stabilite, potrivit legii, factorilor implicați în proiectarea, verificarea, autorizarea și executarea lucrărilor de construcții;

g) în cazul neîndeplinirii condițiilor de realizare a cerințelor de calitate a lucrărilor de construcții ajunse în faze determinante, acestea se consemnează de către reprezentantul I.J.C./I.C.M.B. în procesul-verbal de control în execuție, dispunând măsuri și termene de soluționare a deficiențelor constatate.

CAPITOLUL VII

Cerințe de înregistrare și trasabilitate a documentelor

Art. 10. — În raport cu complexitatea lucrărilor de construcții, personalul I.J.C./I.C.M.B. desemnat să efectueze controlul poate solicita investitorului extrase din documentația tehnică, pentru studiul necesar preliminar verificărilor programate în teren. Documentele au caracter confidențial și se restituie investitorului, respectiv executantului, după consultare.

Art. 11. — Procesele-verbale de control al statului în fază determinantă încheiate vor fi însoțite de copii ale planșelor și

detaliilor de execuție aferente stadiului fizic la care s-a efectuat controlul, semnate și ștampilate de dirigințele de șantier, și de material fotografic cu înregistrarea datei și orei, care se consemnează și se atașează acestora. Copiile planșelor și detaliilor de execuție, precum și materialul fotografic devin elemente componente ale dosarului de obiectiv constituit.

Art. 12. — Înregistrarea proceselor-verbale de control încheiate se face prin sistemul informatic al I.S.C.

CAPITOLUL VIII

Responsabilități și obligații

Art. 13. — Responsabilitățile și obligațiile ce revin factorilor implicați în conceperea, realizarea și exploatarea construcțiilor, precum și în postutilizarea lor sunt prevăzute în cap. III „Obligații și răspunderi” din Legea nr. 10/1995, cu modificările ulterioare.

Art. 14. — Prin programul de control întocmit de către proiectant se instituie controlul calității execuției lucrărilor de construcții de către factorii implicați, corespunzător cerințelor esențiale care trebuie realizate și menținute pe întreaga durată de existență a construcției.

Art. 15. — Pe baza programelor de control avizate, executantul are obligația comunicării I.J.C./I.C.M.B., cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte, a convocării la fazele determinante a factorilor care trebuie să participe la verificarea lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției.

Art. 16. — La întocmirea programului de control și stabilirea fazelor determinante, pentru realizarea cerințelor esențiale, proiectantul va avea în vedere următoarele aspecte:

a) realizarea cerinței esențiale de calitate privind rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor;

b) respectarea cerințelor precizate de reglementările tehnice în vigoare la data executării lucrărilor;

c) detaliile de execuție și fazele tehnologice a căror realizare presupune o tehnicitate deosebită;

d) pregătirea terenului, în situația în care prin proiect se prevăd fundații speciale, pentru a căror realizare este necesară îmbunătățirea terenului de fundare;

e) reluarea lucrărilor după conservarea pe o perioadă mai mare de 6 luni;

f) alte aspecte cu caracter special.

Art. 17. — În cazul lucrărilor cu specific deosebit, precum lucrări hidrotehnice, căi de comunicații și altele asemenea, la care operațiile de lucru se execută în flux continuu, proiectantul va stabili, prin programul de control, fazele determinante și momentul controlului pe criteriile continuității, periodicității, comparativ cu elementul etalon reglementat prin proiect, normele de reglementare, contract și sistemul de control aplicabil.

Art. 18. — Procesul-verbal de control în fază determinantă încheiat de către personalul cu atribuții de control va fi vizat, cu sau fără obiecții, de către inspectorul-șef județean/inspectorul-șef al I.J.C./I.C.M.B. pe exemplarul care se va arhiva la I.J.C./I.C.M.B.

Art. 19. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta procedură.

Model — Convocare**Executant:**

(unitatea de construcții contractantă a lucrărilor)

Nr. data

Către**I.J.C./I.C.M.B.**

Unitatea contractantă, reprezentată prin, în calitate de, cu sediul în localitatea, str. nr., sectorul, județul, cod poștal, în tel.:, fax:, e-mail:, în temeiul art. 23 lit. d) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, vă anunță că pentru data de, ora, au fost convocați factorii responsabili în vederea verificării lucrărilor ajunse în fază determinantă la obiectivul, situat în str. nr., sectorul, din localitatea, județul, potrivit programului de control avizat.

Lucrările de construcții se execută în baza autorizației de construire, a contractului de execuție încheiat cu investitorul lucrărilor, pe baza unui plan de calitate a lucrărilor întocmit în raport cu propriul sistem de management și asigurarea calității certificat/aplicabil.

Declarăm că sunt îndeplinite condițiile necesare efectuării controlului în fază determinantă, în scopul autorizării continuării lucrărilor.

Data

Semnătura
L.S.

NOTE:

- Anunțul de participare la faze determinante a reprezentatului I.S.C. trebuie înregistrat la sediul I.J.C./I.C.M.B., cu minimum 3 zile lucrătoare înainte de data programată.
- Comunicarea poate fi făcută prin poștă, fax, e-mail.

Model — Comunicare**Către****Executant**

Ca urmare a convocării dumneavoastră nr. adresată I.J.C./I.C.M.B., înregistrată cu nr., privind îndeplinirea condițiilor de calitate a lucrărilor ajunse în faza determinantă, vă comunicăm faptul că, din motive obiective, reprezentantul I.J.C./I.C.M.B. nu va participa, urmând ca acceptarea continuării lucrărilor să fie dispusă, în urma verificărilor efectuate privind calitatea acestora, de către factorii responsabili, respectiv proiectant, executant și investitor.

Totodată vă comunicăm faptul că prezenta constituie modificare a programului inițial avizat.

Inspector-șef județean/Inspector-șef I.C.M.B.,
.....

INSPECTORATUL DE STAT ÎN CONSTRUCȚII — I.S.C.
 Inspectoratul Regional în Construcții
 Inspectoratul Județean în Construcții/
 Inspectoratul în Construcții al Municipiului București

PROCES-VERBAL DE CONTROL
în fază de execuție determinantă pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor

Încheiat astăzi,

Număr de înregistrare la I.J.C./I.C.M.B.		Număr de înregistrare la unitatea contractantă:	
Număr de înregistrare anunț începere lucrări	Număr de înregistrare program fază determinantă	Număr de înregistrare convocare fază determinantă	

Ca urmare a controlului efectuat de către, cu legitimația de control seria nr. la obiectivul, situat în str. nr., sectorul, din localitatea, județul, ce se realizează în baza Autorizației de construire nr., emisă de primarul/președintele Consiliului Județean, și care se execută pe baza Proiectului nr. elaborat de, verificat de:

Nr. crt.	Nume și prenume verificador de proiect	Atestat nr.	Domeniile de atestare	Pentru cerințele
1				
.....				

la faza determinantă:
 obiectul

în prezența executantului:
 reprezentat de:
 cu participarea beneficiarului/investitorului/firmei de consultanță/unității de implementare a proiectului:
 reprezentat de:
 a dirigintelui de șantier, Autorizație nr., și a proiectantului de specialitate
 reprezentat de

în baza prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, a Procedurii privind efectuarea controlului de stat în faze de execuție determinante pentru rezistența mecanică și stabilitatea construcțiilor — indicativ PCF 002, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 1.370/2014, a reglementarilor tehnice în vigoare, a controlului efectuat asupra lucrărilor din teren și a documentelor privind calitatea materialelor și a elementelor de construcții și a instalațiilor puse în operă, privind calitatea lucrărilor ce devin ascunse, privind calitatea lucrărilor constatate de investitor, executant și proiectant cu prilejul verificărilor efectuate în baza obligațiilor legale și contractuale,

se constată că:
 — sunt asigurate condiții corespunzătoare de continuare a execuției lucrărilor
 — sunt respectate detaliile de execuție prevăzute în planșele:

— sunt respectate reglementările tehnice în vigoare:

MENȚIUNI SPECIALE:

În baza celor de mai sus,

SE AUTORIZEAZĂ CONTINUAREA EXECUTĂRII LUCRĂRILOR

Prezentul proces-verbal a fost întocmit în exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte semnatară, un exemplar original rămânând la I.J.C./I.C.M.B.

Factori responsabili	Funcția	Numele și prenumele	Semnătura și ștampila
Proiectant	Proiectant specialitate:		
Executant	Șef de șantier:		
	Responsabil tehnic cu execuția:		
Beneficiar:	Diriginte de șantier		
I.J.C./I.C.M.B.	Inspector:		
Vizat*)	Inspector-șef județean/inspector-șef I.J.C./I.C.M.B.		

*) Se va viza numai exemplarul care se va arhiva la I.J.C./I.C.M.B.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 808034